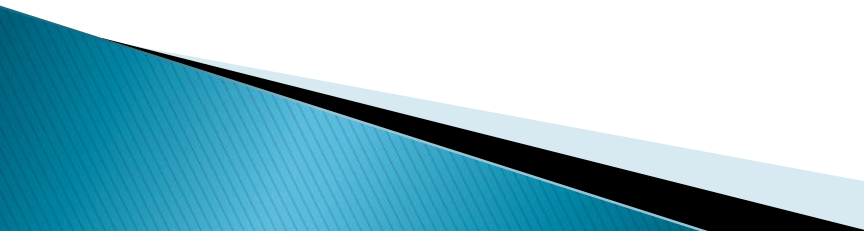

TEMA 5

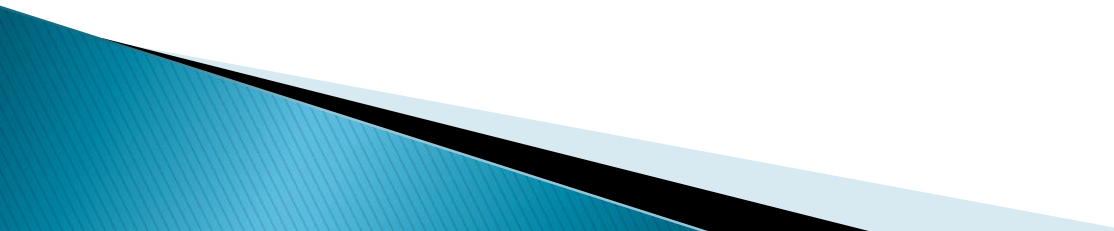
SISTEMES DE CREENCES I RITUALS

SISTEMES DE CREENCEES I RITUALS

- ▶ I. L'univers simbòlic: conceptes clau
 - ▶ II. La religió: un fenomen complex i les borroses fronteres amb la màgia
 - ▶ III. Simbolisme i ritual
 - ▶ IV. La mort
 - ▶ V. La secularització i les creences contemporànies
-

I. L'univers simbòlic: conceptes clau

▶ Els símbols

- Tenen significat en quan que estan en lloc d'un altra cosa o coses a les que representen
 - Representen o impliquen alguna noció abstracta: poder, solidaritat, autoritat...
 - Allò que simbolitza el símbol es objecte de valor.
-

I. L'univers simbòlic: conceptes clau

- ▶ Les senyals es caracteritzen per
 - La senyal té una relació mecànica i automàtica amb el missatge que transmet
 - Donen informació al voltant d'algun estat de coses, passat, present o futur.

I. L'univers simbòlic: conceptes clau

- ▶ Els valors són abstraccions valorades socialment, allò que es considera important i transcendent. Es caracteritzen per:
 - La idea de valor és una idea positiva
 - Els valors aporten incentius per a l'acció
 - El que les persones valoren és el que desitgen

II. La religió: un fenomen complex i les borroses fronteres amb la magia

- ▶ Podem entendre la religió com un sistema de creences, valors i pràctiques basats en la idea central d'un món o esfera espiritual que es troba en oposició al món empíric i en el que pot influir.
- ▶ La religió és en paraules de P. Berger, un univers de significacions humanament construït (1999:242).

II. La religió: un fenomen complex i les borroses fronteres amb la magia

- ▶ Actualment, s'accepta que màgia i religió formen part d'un mateix complex de fenòmens, per la qual cosa és difícil establir diferències clares entre estos dos fenòmens.

II. La religió: un fenomen complex i les borroses fronteres amb la magia

- ▶ Lucy Mair (1988) proposa que la diferenciació entre màgia i religió és una qüestió de graus d'un continu en el que els pols serien:
 - comunicar-se amb éssers
 - manipular forces

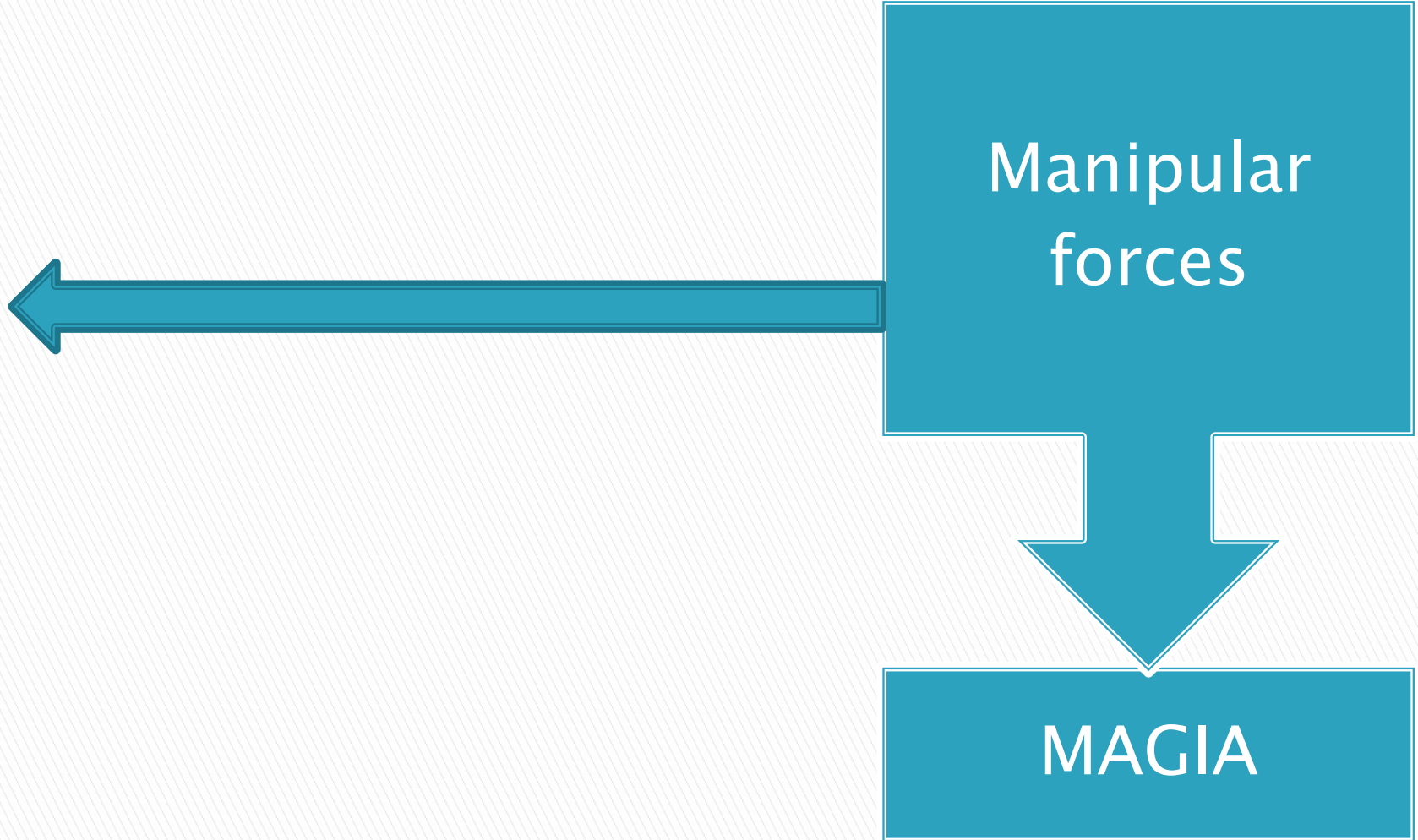
Comunicar-se
amb
éssers

RELIGIÓ

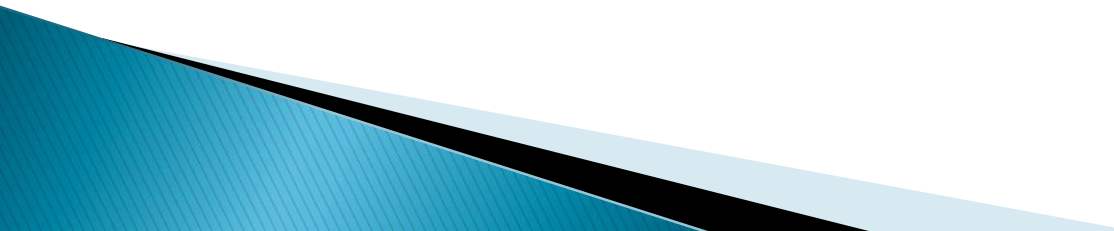

II. La religió: un fenomen complex i les
borroses fronteres amb la magia

II. La religió: un fenomen complex i les borroses fronteres amb la magia

III. Simbolisme i ritual

- ▶ El ritual és una característica fonamental del fenomen religiós, encara que no és exclusiva d'aquest.
 - ▶ El ritual implica un conjunt d'actes en el qual s'integren una sèrie de persones.
-

III. Simbolisme i ritual

Tipus de ritus

```
graph TD; A[Tipus de ritus] --> B[D'intensificació]; A --> C[Commemoratiu]; A --> D[D'expiació]; A --> E[De pas]; E --> F[Fase de preparació]; E --> G[Fase Liminar]; E --> H[Fase Agregació];
```

D'intensificació

Commemoratiu

D'expiació

De pas

Fase de preparació

Fase Liminar

Fase Agregació

IV. La mort

- ▶ De la mateixa manera que cada cultura tria un moment, un tall per a establir la mort, en alguns casos ens trobem també amb la supervivència dels morts.

V. La secularització i les creences contemporànies

- ▶ El paradigma de la **secularització** subratlla el procés a partir del qual, en les societats modernes, es deixen de costat la religió i les explicacions religioses del món en favor de la racionalitat secular i les explicacions científic-tècniques de la realitat.